

การประเมิน
สถานภาพนักอนุกรมวิธาน
ในประเทศไทย

โดย

อ.ดร.เอื้องฟ้า บรรเทาวงษ์

สาขาวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วัตถุประสงค์

- หาแนวทางสนับสนุนและพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถและสร้างความเข้มแข็งให้กับนักวิจัยในแต่ละระดับได้อย่างเหมาะสม
- แนวทางในการพัฒนากลุ่มสิ่งมีชีวิตที่มีความหลากหลายมากแต่มีคนทำน้อย เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ หรือกลุ่มที่จะขาดความต่อเนื่อง
- เตรียมความพร้อมในการสร้างทีมงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์เร่งด่วน

แหล่งที่มาของข้อมูล

1. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)
2. โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย (BRT)
3. ผู้เข้าร่วมประชุมทางวิชาการอนุกรมวิธานและซิสเทมาติกส์ในประเทศไทย (TST)

แบบสอบถามข้อมูล

scan QR code

แบบสอบถามข้อมูลนัก อนุกรมวิธานใน ประเทศไทย

ด้วยคณะทำงานด้านวิจัยและพัฒนาบุคลากรสาขาอนุกรมวิธาน ภายใต้คณะกรรมการเครือข่ายวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศเพื่อการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมกับศูนย์ความเป็นเลิศด้านความหลากหลายทางชีวภาพ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้มีการประชุมหารือถึงบทบาท และผลงานของนักอนุกรมวิธาน ที่ส่งผลเป็นคุณูปการต่อการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน จึงมีแผนงานที่จะจัดทำรายงานสถานภาพนักอนุกรมวิธานในประเทศไทยให้เป็นปัจจุบัน สามารถแสดงให้บุคคลทั่วไป และหน่วยงานทุกแห่งได้เห็นชัดเจน (clear visibility) และเพื่อสร้างระบบเครือข่ายนักอนุกรมวิธานให้มีความเข้มแข็ง สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ ได้แก่ ข่าวการวิจัยที่มีผลกระทบต่างๆ ความเคลื่อนไหวในวงการวิชาการ การประชุมทางวิชาการ และสะดวกในการพิจารณาให้รับทุนวิจัยแบบรับเชิญ และการเข้าร่วมเครือข่ายวิจัย

- ข้อมูลทั่วไป
- ความเชี่ยวชาญ
- แหล่งเก็บตัวอย่างอ้างอิง
- ผลงาน
- ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลทั่วไป

คำนำหน้า

- นาย
- นาง
- นางสาว

ชื่อ นามสกุล

คำตอบของคุณ

ความเชี่ยวชาญ

โปรดระบุความเชี่ยวชาญ สามารถระบุได้มากกว่า 1

ความเชี่ยวชาญ

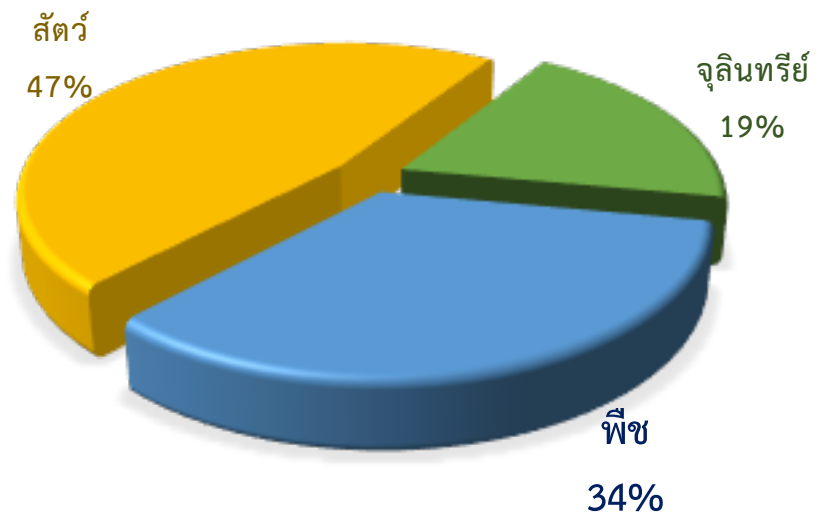
พืช สัตว์ จุลินทรีย์

อนุกรมวิธาน	☐	☐	☐
พันธุศาสตร์/	☐	☐	☐

สัดส่วนนักอนุกรมวิธานไทย

จากการสอบถามนักชีววิทยากว่า 800 คน
พบว่าเป็นนักอนุกรมวิธานจำนวน 352 คน

- นักอนุกรมวิธานจุลินทรีย์ 67 คน
- นักอนุกรมวิธานพืช 120 คน และ
- นักอนุกรมวิธานสัตว์ 165 คน

ข้อมูลทั่วไปนักอนุกรมวิธานในประเทศไทย

เพศ

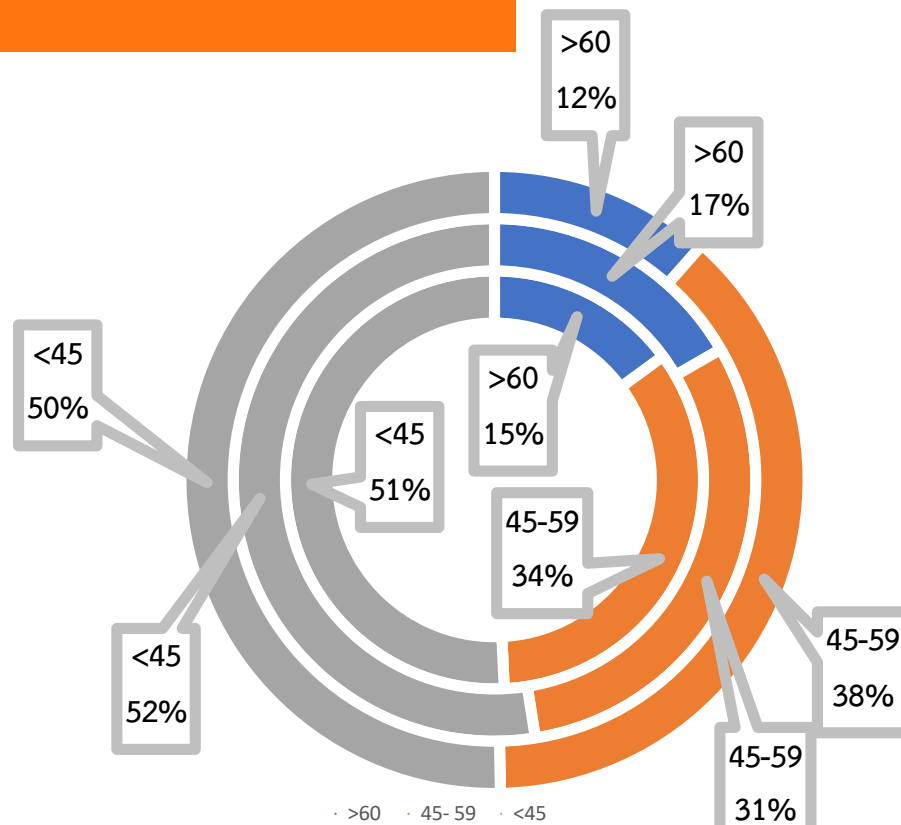
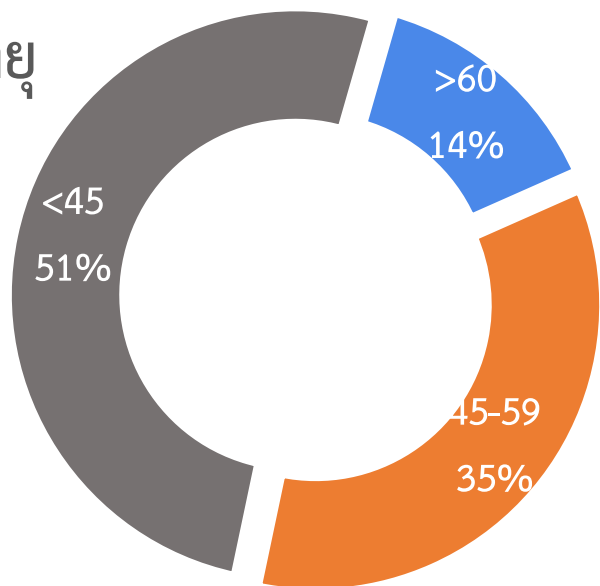

51%

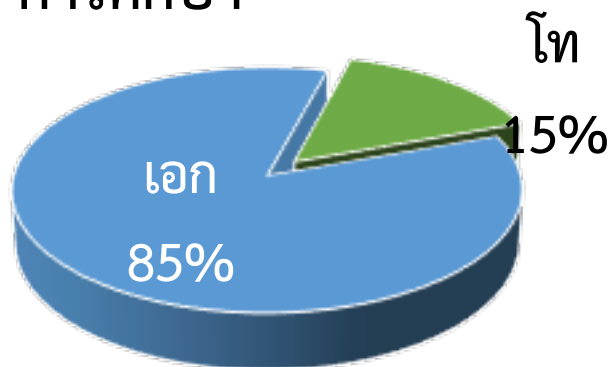
49%

อายุ

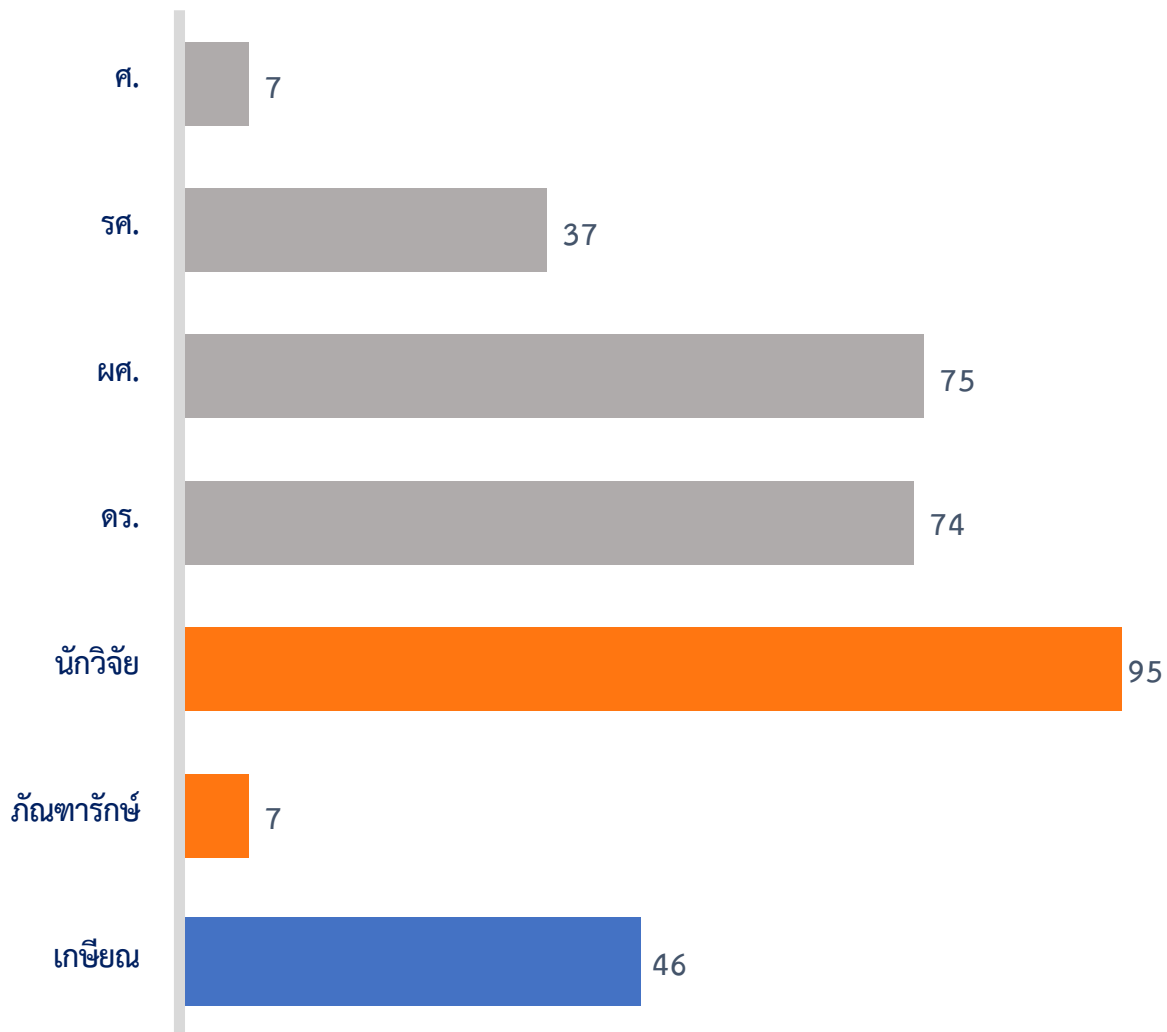
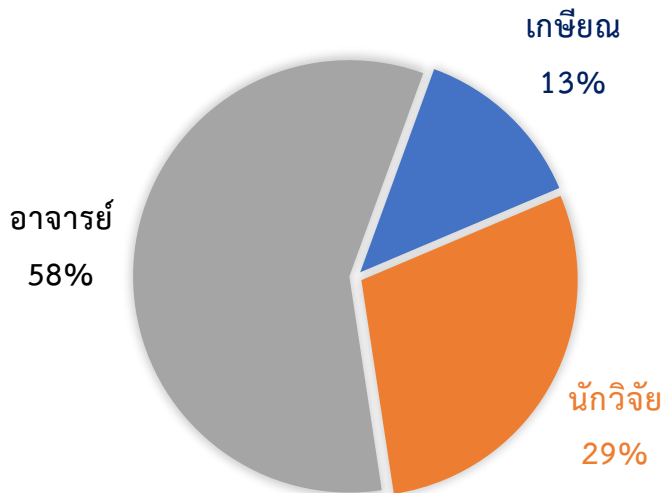

ข้อมูลทั่วไปนักอนุกรมวิธานในประเทศไทย

การศึกษา

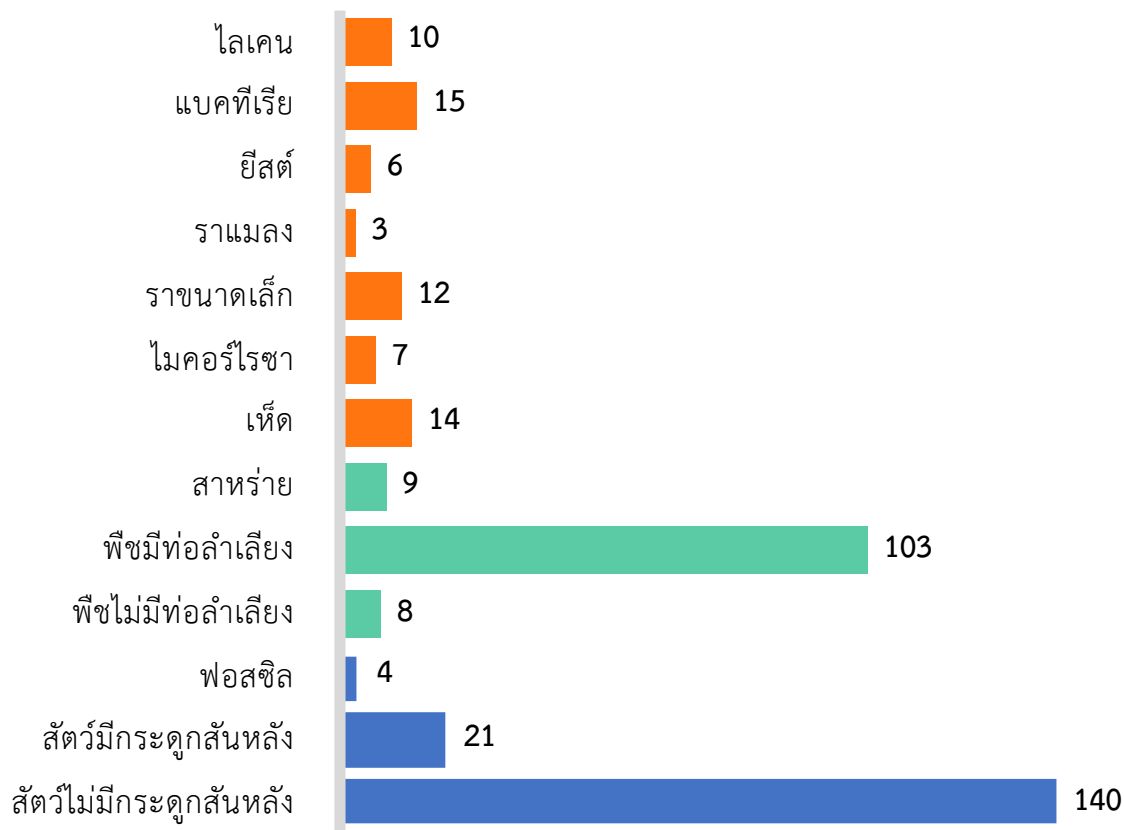
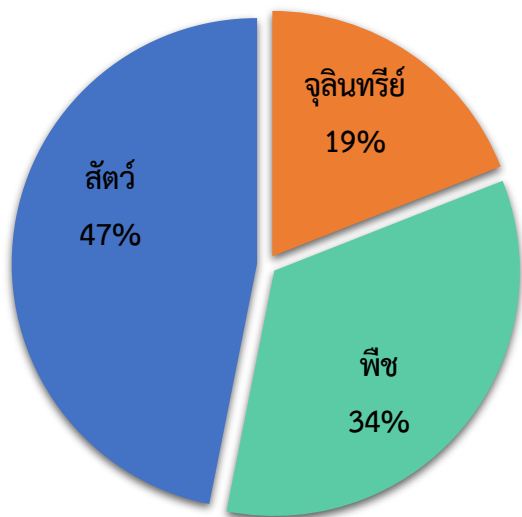

สถานภาพ

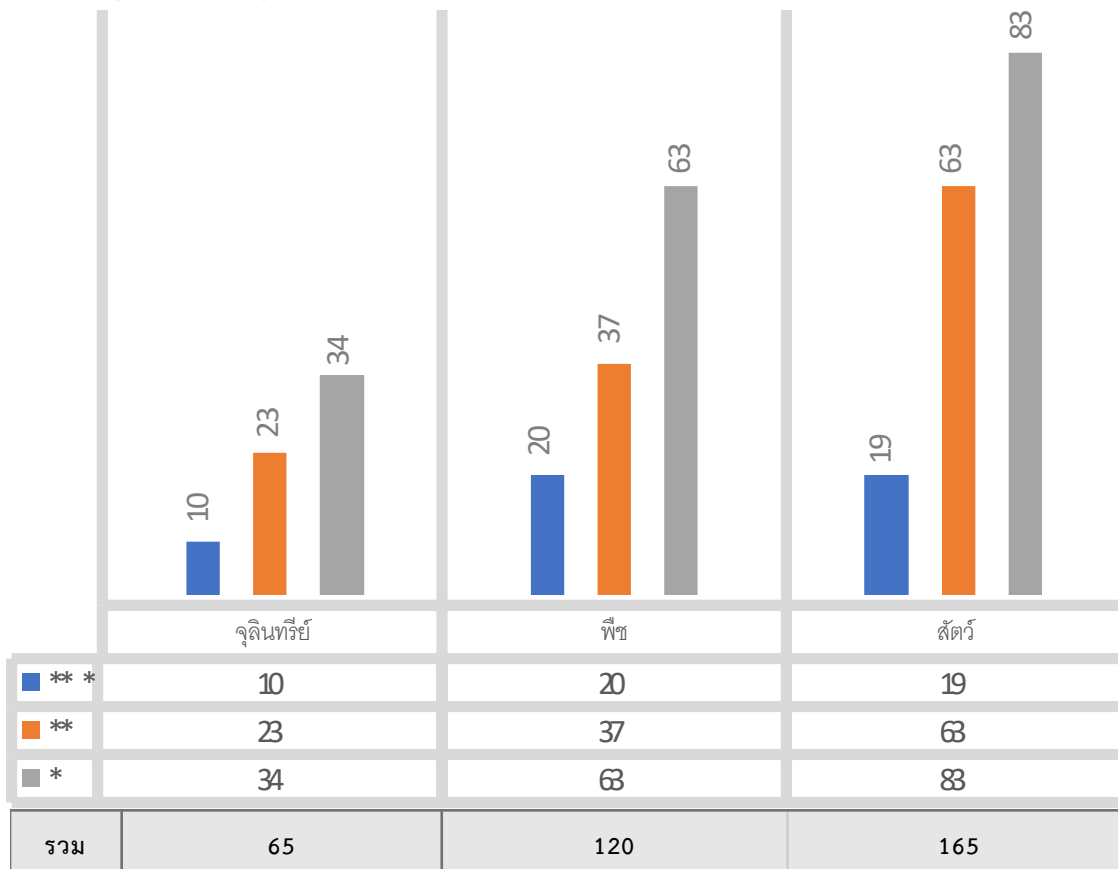
ความเชี่ยวชาญนักอนุกรมวิธานในประเทศไทย

พืช	สัตว์	จุลินทรีย์	รวม
120	165	67	352

ความเชี่ยวชาญด้านอนุกรมวิธานแยกตามกลุ่มสิ่งมีชีวิต

- *** **กลุ่มเกษียณอายุ** : คือกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานอนุกรมวิธานมากกว่า 10 ปี ทำอนุกรมวิธานสิ่งมีชีวิตได้มากกว่าวงศ์ใดวงศ์หนึ่ง และมีผลงานตีพิมพ์เป็นที่ยอมรับในวารสารอนุกรมวิธานที่เป็นสากล
- ** **กลุ่มอาวุโส** : คือกลุ่มนักอนุกรมวิธานที่มีอายุระหว่าง 45-59 ปี มีความรอบรู้ในวงศ์ใดวงศ์หนึ่ง และมีผลงานตีพิมพ์เป็นที่ยอมรับในวารสารอนุกรมวิธานที่เป็นสากล
- * **กลุ่มนักวิจัยรุ่นใหม่** : คือกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี

MICROORGANISM

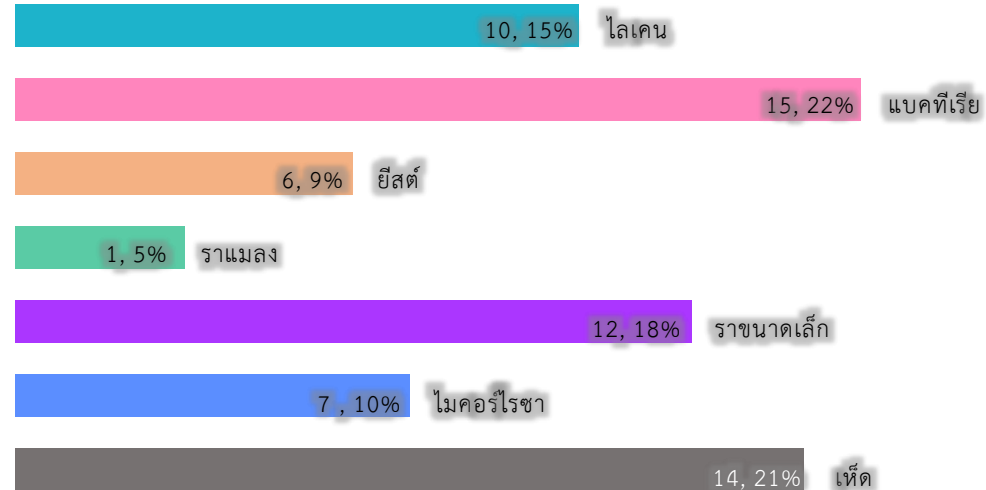
จำนวน 67 คน

เพศ ร้อยละ 60 เป็นเพศหญิง
การศึกษา ร้อยละ 84 จบปริญญาเอก
อาชีพ ร้อยละ 54 เป็นอาจารย์

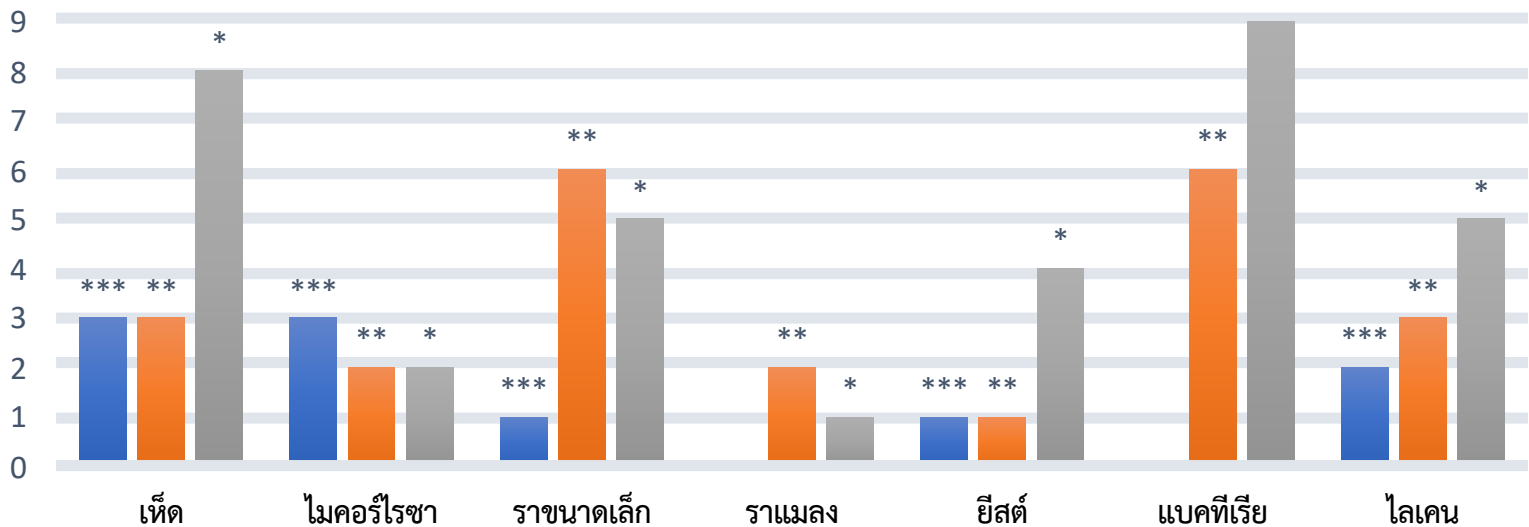
ตำแหน่งทางวิชาการ

ร้อยละ 41 ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ
ร้อยละ 34 ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ร้อยละ 19 รองศาสตราจารย์
ร้อยละ 6 ศาสตราจารย์

สถานภาพ

ระดับความเชี่ยวชาญ

PLANTS

จำนวน 120 คน

เพศ ร้อยละ 53 เป็นเพศชาย

การศึกษา ร้อยละ 84 จบปริญญาเอก

อาชีพ ร้อยละ 50 เป็นอาจารย์

ตำแหน่งทางวิชาการ

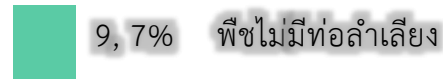
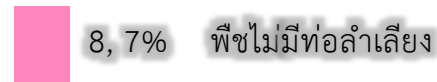
ร้อยละ 32 ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ

ร้อยละ 46 ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ร้อยละ 19 รองศาสตราจารย์

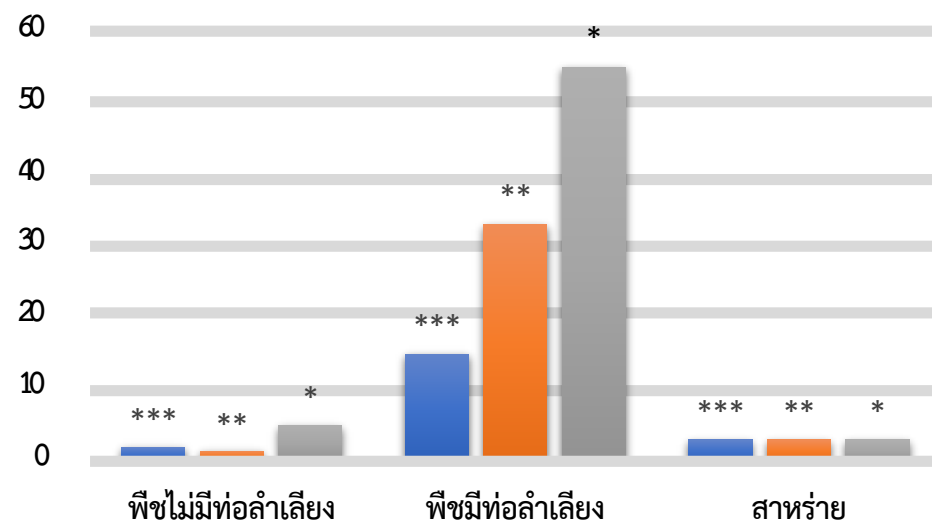
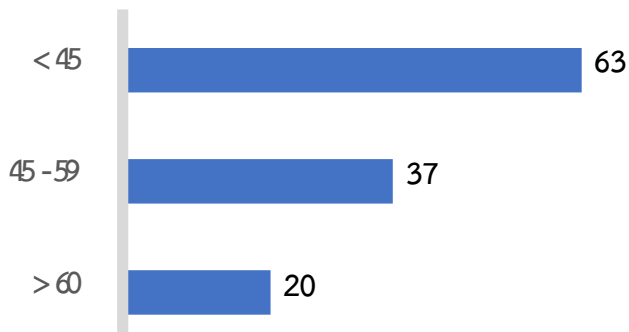
ร้อยละ 3 ศาสตราจารย์

สถานภาพ

ระดับความเชี่ยวชาญ

อายุ ร้อยละ 52 อยู่ในช่วงน้อยกว่า 45 ปี

ANIMALS

จำนวน 165 คน

เพศ ร้อยละ 54 เป็นเพศชาย

การศึกษา ร้อยละ 85 จบปริญญาเอก

อาชีพ ร้อยละ 65 เป็นอาจารย์

ตำแหน่งทางวิชาการ

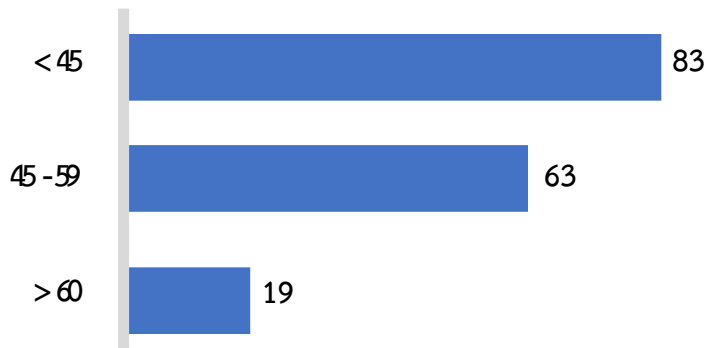
ร้อยละ 41 ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ

ร้อยละ 37 ผู้ช่วยศาสตราจารย์

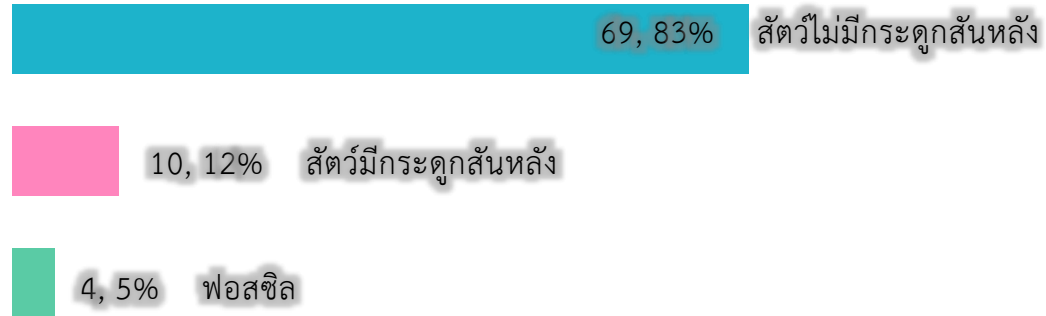
ร้อยละ 19 รองศาสตราจารย์

ร้อยละ 3 ศาสตราจารย์

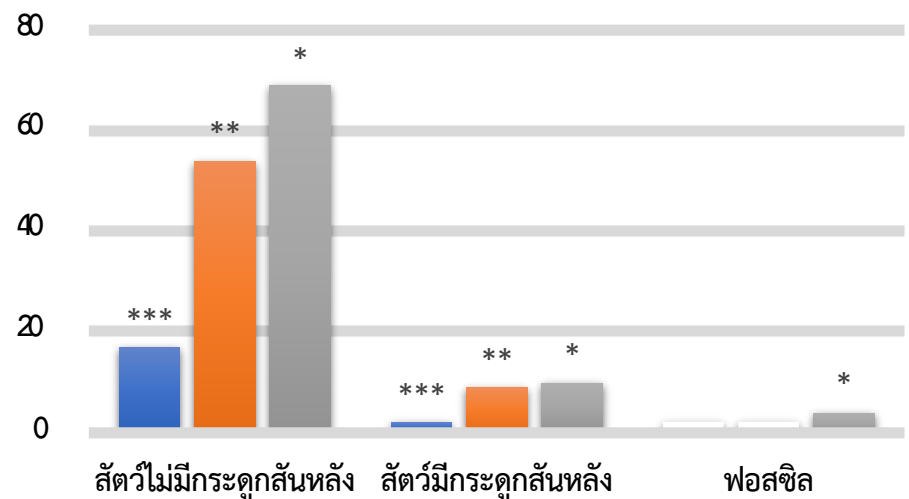
อายุ ร้อยละ 50 อยู่ในช่วงน้อยกว่า 45 ปี

สถานภาพ

ระดับความเชี่ยวชาญ

แนวทางการพัฒนานักอนุกรมวิธานไทย

- เร่งสนับสนุนให้มีการวิจัยในกลุ่มสิ่งมีชีวิตที่ยังไม่เคยมีการศึกษาหรือมีคนทำน้อย และกลุ่มที่เสี่ยงต่อการไม่มีคนทำต่อเนื่องจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในวัยเกษียณหรือใกล้เกษียณ
- ดำเนินวิจัยในรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ (consortium) ระหว่างนักอนุกรมวิธานไทยและต่างประเทศ เพื่อเร่งการพัฒนาระดับความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ให้กับนักอนุกรมวิธานไทย
- สนับสนุนทุนวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เน้นพัฒนานักอนุกรมวิธานรุ่นใหม่และรุ่นกลางให้เป็นนักอนุกรมวิธานที่มีความเชี่ยวชาญในระดับสูงต่อไป
- สร้างความเข้มแข็งและความเป็นปึกแผ่นให้นักอนุกรมวิธานโดยการสร้างระบบเครือข่าย (network) นักอนุกรมวิธานในประเทศไทยเพื่อให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ
- จัดประชุมวิชาการนานาชาติด้านความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อกระตุ้นให้เกิดประชาคมวิจัยที่มีความเข้มข้นทางวิชาการ มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับผู้เชี่ยวชาญระดับสูงจากต่างประเทศ รวมถึงสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่ทำงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

แนวทางการพัฒนานักอนุกรมวิธานไทย

- เร่งสนับสนุนให้มีการวิจัยในกลุ่มสิ่งมีชีวิตที่ยังไม่เคยมีการศึกษาหรือมีคนทำน้อย และกลุ่มที่เสี่ยงต่อการไม่มีคนทำต่อเนื่องจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในวัยเกษียณหรือใกล้เกษียณ
- ดำเนินวิจัยในรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ (consortium) ระหว่างนักอนุกรมวิธานไทยและต่างประเทศ เพื่อเร่งการพัฒนาระดับความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ให้กับนักอนุกรมวิธานไทย
- สนับสนุนทุนวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เน้นพัฒนานักอนุกรมวิธานรุ่นใหม่และรุ่นกลางให้เป็นนักอนุกรมวิธานที่มีความเชี่ยวชาญในระดับสูงต่อไป
- สร้างความเข้มแข็งและความเป็นปึกแผ่นให้นักอนุกรมวิธานโดยการสร้างระบบเครือข่าย (network) นักอนุกรมวิธานในประเทศไทยเพื่อให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ
- จัดประชุมวิชาการนานาชาติด้านความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อกระตุ้นให้เกิดประชาคมวิจัยที่มีความเข้มข้นทางวิชาการ มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับผู้เชี่ยวชาญระดับสูงจากต่างประเทศ รวมถึงสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่ทำงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

ขอขอบคุณ

สำนัก
NSTDA

Bi D5 plus

การประชุมวิชาการอนุกรมวิธานและสัตวศาสตร์แห่งประเทศไทยครั้งที่ 8
The 8th Conference on Taxonomy and Systematics in Thailand

แหล่งเก็บรักษาตัวอย่าง (reference collections / voucher specimens) ในประเทศไทย

ตัวอย่างพืช

อันดับที่ 1 พิพิธภัณฑ์พืช มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อันดับที่ 2 หอพรรณไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

อันดับที่ 3 พิพิธภัณฑ์พืชกรุงเทพฯ กรมวิชาการเกษตร

พิพิธภัณฑ์พืช สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

อันดับที่ 4 พิพิธภัณฑ์พืช "ศาสตราจารย์กสิน สุวตะพันธุ์" จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างสมัคร

- อันดับที่ 1 พิพิธภัณฑสถานธรรมชาติวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อันดับที่ 2 พิพิธภัณฑสถานธรรมชาติวิทยา 50 พรรษา สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- อันดับที่ 3 พิพิธภัณฑสถานธรรมชาติวิทยา อพวช.
- อันดับที่ 4 พิพิธภัณฑสัตว์และพืชทะเล สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งทะเล และป่าชายเลน ภูเก็ต

ตัวอย่างจุลินทรีย์

- อันดับที่ 1 Biotech/สวทช.
- อันดับที่ 2 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วว.)
- อันดับที่ 3 คลังจุลินทรีย์ชีวภาพ มช.